

בסיעתא דטימיא

שיעור שבועי

הגאון הגדול

רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

פרשת במדבר | 571

ז' בסיון תשפ"ב

ניתן לשמוע בקו ישיר: 03-6171004

www.kolhalashon.com

גישה ישירה לשיעור במערכת קול הלשון

בלי לחפש ולדפדף בין השיעורים במערכת.
מתקשרים לקו קול הלשון במספרים הרגילים והישירים,
מקיימים מיד כוכבית * סולמית #
ואחריו את מספר השיעור 33410371 ולסיום סולמית #

פרשת בהעלתך תשפ"ב

שיעור הגר"י זילברשטיין שליט"א ב"בית הכנסת המרכזי רמת אלחנץ"

לע"נ צדוק צאלח בן עובדיה ז"ל
לע"נ אברהם יצחק בן אליעזר מנחם ושרה ז"ל

גדול משל נשיאים, שהקריב בימים ההם קרבנות הרבה כל ימי המלואים?.

וביאר הרמב"ן: "אבל ענין ההגדה הזו לדרוש רמז מן הפרשה על חנוכה של נרות שהייתה בבית שני על ידי אהרן ובניו, רצוני לומר חשמונאי כהן גדול ובניו.

ובלשון הזה מצאתיה במגלת סתרים לרבינו נסים, שהזכיר האגדה הזו ואמר: "ראיתי במדרש כיון שהקריבו שנים עשר שבטים ולא הקריב שבט לוי וכו', אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה דבר אל אהרן ואמרת אליו, יש חנוכה אחרת שיש בה הדלקת הנרות ואני עושה בה לישראל על ידי בניך ניסים ותשועה וחנכה שקרויה על שמם, והיא חנכת בני חשמונאי, ולפיכך הסמיך פרשה זו לפרשת חנכת המזבח".

וראיתי עוד בילמדנו [תנחומא בהעלותך ה'] וכן במדרש רבה [ט"ו ו']: "אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, לך אמור לאהרן אל תתיירא, לגדולה מזאת אתה מוכן, הקרבנות כל זמן שבית המקדש קיים הן נוהגין, אבל הנרות לעולם אל מול פני המנורה יאירו - וכל הברכות שנתתי לך לברך את בני אינן בטלין לעולם. והנה דבר ידוע שכשאינן בית המקדש קיים והקרבנות בטלין מפני חורבנו אף הנרות בטלין, אבל לא רמזו אלא לנרות חנוכה חשמונאי, שהיא נוהגת אף לאחר חורבן בגלותנו. וכן ברכת כהנים הסמוכה לחנוכה הנשיאים נוהגת לעולם, דרשו סמוכין לחנוכה הנשיאים מלפניה ומלאחריה בכבודו של אהרן שלא נמנה עמהם".

הרי שעדיף לתרום את האפשרות השלישית של תאורה לבית הכנסת והחדרים הנלווים, אם בכלל התאורה גם פמוטים לחנוכה, שהם עדיפים וקודמים.

אך אין זו ראייה; כי לא אספו כסף אז לספרים, ואם כן יתכן בימינו שעדיף כסף לספרים, כמבואר

בנו בית כנסת, ומבקשים תורמים לריהוט הפנימי, במה יבחר התורם?

טיאלה:

בנו בית הכנסת חדש, ומבקשים מנדיבי לב לתרום לריהוט הפנימי ולצרכי בית הכנסת, מה עדיף? (ספר תורה יש כבר):

א. האם ארון קודש?

ב. האם ספרי לימוד ש"ס ופוסקים מפרשי הש"ס?

ג. האם תאורה לכל בית הכנסת והחדרים הנלווים וגם נרות לשמן לפני העמוד?

ד. האם ספסלים ושולחנות?

ה. האם אינסטלציה, לברזים, למים, וחדר נוחיות?

מהו סדר העדיפויות?

תשובה:

נאמר בפרשת בהעלותך [במדבר ח', ב']: "וְאֶהְיֶה לְאֶהֱרֹן וְאֶמְרָתְךָ אֶלֶּי וְבִהְעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרוֹת וְגו'." ופרש"י (שם): "למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים, לפי שכשראה אהרן חנוכה הנשיאים חלשה דעתו, שלא היה עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקדוש ברוך הוא חייך, שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות".

הקשה הרמב"ן (שם): "ולא נתברר לי למה נִחְמוּ בהדלקת הנרות, ולא נִחְמוּ בקטורת בקר וערב ששבחו בו הכתוב [דברים ל"ג י']: "ישימו קטורה באפך", ובכל הקרבנות, ובמנחת חביתין, ובעבודת יום הכפורים שאינה כשרה אלא בו, ונכנס לפני ולפנים, ושהוא קדוש ה' עומד בהיכלו לשרתו ולברך בשמו, ושבטו כָּלוּ משרתי אלהינו. ועוד מה טעם לחלישות הדעת הזו, והלא קרבנו

מדוע הכתן לא רצה לעלות לישיא בפיו ?

שיאלה :

סיפר הגאון רבי אברהם פאם זצ"ל: "כידוע, בחו"ל נוהגים לישיא כפיים ביום טוב בלבד. פעם אחת הגיע יהודי לבית הכנסת - והוא כהן - ולא עלה לישיא בפיו. ניגשתי אליו ושאלתי אותו למעשהו? ענה לי: "אני עשיתי היום מלאכה, ואמרתי לעצמי איך ייתכן שידיים שעשו מלאכה ביום טוב, יברכו את עם ישראל, ולכן לא עליתי לשאת כפיים". אמרתי לו אולי תעשה הפוך; תעלה לשאת כפיים, ואח"כ תאמר: "איך ייתכן שידיים שנשאו כפיים, יעשו מלאכה ביום טוב? וכך תימנע ממלאכה".

יש לשאול על מה סמך הגר"א פאם זצ"ל דבריו ?

תשובה :

הוא סמך דבריו על דברי האחיעזר [חלק ד' סימן ג'] שכתב: "על שאלתו בנוגע לבטול נשיאת כפיים, לפי שהכהנים על פי רוב מחללי שבת, יש לחוש, שעל ידי זה יכול לצאת קלקול, כי ישכחו לגמרי שהם כוהנים, וישיאו נשים הפסולות לכהונה וגם ייטמאו למתים".

החתן התמנה לרב וחותנו שיבק חיים

סיפור נורא על כוח התורה מובא בספר "הדעה והדיבור" [עמ' כ"ג] להגר"ז סורוצקין זצ"ל, וז"ל:

"שמעתי מפי מו"ח הגאון האמיתי ר' אליעזר גורדון זצ"ל, אב"ד ור"מ דטלז, שבהיותו בימי נעוריו סמוך על שלחן חותנו הגאון הצדיק ר' אברהם יצחק נויזר זצ"ל, וכבר נולדו למו"ח בנים ובנות, ומצבו של הרב רא"י נויזר היה בימים ההם דחוק, ולכן כשהביאו לחתנו הגאון ר' אליעזר גורדון כתב רבנות מכמה וכמה עיירות, והצדיק רא"י נויזר לא רצה שיקבל הרבנות כי לא אבה להיפרד ממנו, גערה בו אשתו הרבנית ואמרה לאישה: "עד מתי נחזיקנו בביתנו, הלא קשה מזונותינו כקריעת ים סוף", ויען ויאמר לה:

"הוי רעייתי, מי יודע מי מחזיק את מי, אנחנו אותו באכילה ושתייה, או הוא אותנו בתורתו?"...

ברא"ש [ריש הלכות ספר תורה], וכן פסק בשו"ע [יו"ד סימן ע"ר ס"ב], שבימינו מקיימים מצות כתיבת ספר תורה בכתיבת ספרים, כיון שאין רגילות ללמוד מספר התורה, וכמבואר בגמרא מסכת כתובות [נ.]: "הון ועושר ביתו וצדקתו עומדת לעד [תהילים קי"ב], רב הונא ורב חסדא, חד אמר: זה הלומד תורה ומלמדה, וחד אמר: זה הכותב תורה נביאים וכתובים ומשאלין לאחרים".

אמנם יתכן שעדיף לתרום לאינסטלציה וחדר נוחיות, וזאת על פי המבואר בביאור הלכה [או"ח סימן ג' ד"ה יהא] וז"ל: "וראיתי באיזה מקומות שמתעצלין בבניית בית הכסא לרבים, ויש על ידי זה כמה מקשולות, שמלבד שחסר על ידי זה מדת הצניעות, עוד באין עי"ז לכמה קלקולים... ע"כ מצוה רבה לסייע בזה כדי להסיר המקשולות האלו מישראל ויזכירו את שמו יתברך בקדושה".

א"כ אולי עדיף לתרום לאינסטלציה ולנוחיות; כי בלי זה - אם צריך לנקביו, אסור להתפלל. בלי ארון קודש, בלי ספרי ש"ס ופוסקים, בלי תאורה ובלי ספסלים, מותר להתפלל, אבל בלי בית הכסא אסור להתפלל.

חידה - מתי אומרים לאדם שלא יכנס לבית הכנסת להתפלל ?

תשובה :

כתב הרמב"ם [פ"ד מביכורים הט"ז]: "כיצד מעלין את הביכורים... ולא יכנסו לביתם מפני אוהל הטומאה", והוסיף בדרך אמונה [קכ"ה]: "דאפילו לבית כנסת אסור להיכנס, דחיישינן, שמא תארע איזו טומאה שם ויטמאו כולם ולא יוכלו לעלות, וי"א שלא ידעו, ויכנסו למקדש בטומאה".

הנה פתרון החידה: אע"פ שנאמר במסכת ברכות [ו.]: "אין תפילה של אדם נשמעת אלא בבית הכנסת", ונאמר גם [שם ח.]: "כל מי שיש לו בית הכנסת בעירו ואינו נכנס שם להתפלל נקרא שכן רע, וגורם גלות לו ולבניו". בכל זאת המביא ביכורים אל יכנס להתפלל בבית כנסת, אלא יתפלל בשדה, כי כך ציוו חז"ל. (יעוין גם להלן בדף כ"א).

רואה שהוא החזיק אותנו ובזכות תורתו - חיינו אנחנו" - - -

באמונה תמימה שכזו, זנו ופרנסו נשים צדקניות שבכל דור ודור את לומדי התורה. באמונה שלימה שהארון נושא את נושאי, השיאו אבותינו את בנותיהם לת"ח, והחזיקום בכבוד על שלחנם עשרות בשנים, עד שגדלו בתורה והפריחו ביראה וגם עשו פרי בעבודה, עד שבא השטן וערבב את העולם כולו והעמיד את קיום התורה בסכנה".

סיפור זה סיפר נכדו של הגאון ר' אליעזר מטלז זצ"ל, הגר"ז סורוצקין.

מוסר ההשכל הוא שהתורה נותנת חיים לא רק ללומדיה, אלא לכל בני המשפחה ואף לכל הסובבים את התלמיד חכם.

וכך שנה את הדברים הללו גם כשהביאו לחתנו כתב רבנות מאיישישוק, שהייתה עיירה חשובה מאוד, ורק כאשר נתפנתה המשרה בעיר סלבודקה ונכבדיה נתנו עיניהם בחתנו להושיבו על כס הרבנות, לא יכול עוד הצפינו והוכרח לשמוע בקול אשתו, ולתת לו לצאת מביתו, אבל אז קרה מקרה נורא - - -

כי ביום הנועד ליציאת חתנו הגאון הצדיק מביתו, בא רא"י נויזר מביהמ"ד בטליתו ותפיליו תחת זרועו, וכאשר דרכו רגליו על מפתן הבית, נפל מלוא קומתו, ומת...

ואשתו הרבנית אשר גם היא הייתה צדקת, הספידה אותו ואמרה: "הוי, אנכי הרגתיך! הלא אמרת לי, מי יודע מי מחזיק את מי. עתה גם אני

להזכירכם, השיעור הבא יתקיים בעז"ה ביום ב', י"ד בסיון תשפ"ב, בבית הכנסת המרכזי ברמת אלחנן בשעה 20:00. תפילת ערבית לאחר השיעור (עקב שעון קיץ).

**יישר כוח גדול למערכת קול הלשון ולראשיה,
על העברת השיעור באיכות מופלאה.**

**ניתן להאזין לשיעור בשידור חי מקול הלשון
במס' טל' 03-6171004**